

Foto: Sergejs Čiragovs

Jauna ziemeļu lūšu *Lynx lynx lynx* mātīte no savvaļas zoodārza karantinā

Young female Lynx from the wild.

Foto: Elīna Gulbe

Bruņrupuču patversme Rīgas zoodārzā – ārstnieciska pelde Vidusāzijas bruņrupuči *Testudo horsfieldii*.

Medicinal bath for Central Asian Tortoises within the zoo's unwanted pet tortoise shelter project.

Foto: Elīna Gulbe

Sarkanausu bruņrupuči *Trachemys scripta elegans*.
Red-eared Sliders.

Rīgas zoodārzs joprojām ir vienīgā organizācija Latvijā, kas uzņem aprūpē bezpalīdzīgā stāvoklī atrastus savvaļas dzīvniekus. 2010. gadā Rīgas zoodārzā un zoodārza ārpilsētas bāzē "Cīruļi" saņēmām 52 savvaļas dzīvniekus un 40 eksotiskos mīldzīvniekus.

Līdzīgi kā iepriekš, uz zoodārzu tika atnesti baltie stārķi *Ciconia ciconia*, kas dažādu iemeslu dēļ nespēja dzīvot savvaļā. Vairums palika ziemot zoodārzā, bet 2011. gada pavasarī spēcīgākajiem stārķiem dosim iespēju atgriezties dabā. Samērā bieži saņēmām plēsīgos putnus – gan piekūnveidīgos, gan pūčveidīgos. Nereti tie jau bija tik novārguši, ka nespēja pat izvairīties no cilvēkiem. Trešā daļa no atnestajiem plēsīgajiem putniem nobeidzās pirmajās dienās pēc to ievietošanas karantinā. Savvaļā atlaidām vienu jūras ērgli *Haliaeetus albicilla*, vienu ūpi *Bubo bubo bubo* un vienu meža pūci *Strix aluco*, zoodārza kolekcijā uzņēmām vistu vanagu *Accipiter gentilis*, divus peļu klijānus *Buteo buteo*, jūras ērgli, bikšaino apogu *Aegolius funereus*, divas meža pūces un urālpūci *Strix uralensis*.

2010. gadā zoodārza karantinā saņēmām arī divus ūdrus *Lutra lutra* un divus lūšus *Lynx lynx lynx*. Lūšu mātīti augusta beigās pavisam bezspēcīgu atrada Zilupes pusē un nogādāja zoodārzā, bet lūšu tēviņu decembrī atveda no Saldus. Abi dzīvnieki ir dzimuši 2010. gada vasaras sākumā, un nav zināms, kā tie aizmaldījušies no savām mātēm. Lai plēsējus atlaistu dabā, to rehabilitācijā jāiekļauj arī medību iemaņu apmācība. Diemžēl Rīgas zoodārzā šādas iespējas nav, tāpēc abi lūši paliks nebrīvē. Jauns, neradniecīgu lūšu pāris ir labs papildinājums Eiropas lūšu nebrīves populācijai.

Daļa karantinā saņemto dzīvnieku bija saviem saimniekiem apnikušie mīldzīvnieki. Visbiežāk uz zoodārzu atnesa sarkanausu bruņrupučus *Trachemys scripta*, jo daudzi zooveikali tirgo to mazuļus un nesniedz pircējiem patiesu informāciju par pieaugušu bruņrupuču izmēriem un turēšanas specifiku. Tāpēc nereti sarkanausu bruņrupuči kļūst par apgrūtinājumu, un to saimnieki nonāk dilemmas priekšā – ielaist bruņrupuci kādā ūdenstilpē, lai dzīvo kā māc, vai arī nest uz zoodārzu. Lai pasargātu Latvijas dabu no svešas dzīvnieku sugas invāzijas, 2010. gada jūlijā Rīgas zoodārzā izveidojām Bruņrupuču patversmi. Gada nogalē Rīgas zoodārza Bruņrupuču patversmē dzīvoja 41 sarkanausu bruņrupucis un astoņi Vidusāzijas bruņrupuči, bet pieci Vidusāzijas un viens sarkanausu bruņrupucis pārcēlās pie jauniem saimniekiem.

Dzīvnieku rehabilitācija 2010. gadā – Rehabilitation in 2010

Suga	Karantinā	Atvesti	Krituši	Atlaisti dabā	Aizvesti	Karantinā	Kolekcijā
Species	Within Quarantine 01.01.10.	Acquis'n	Deaths	Released into wild	Disposition	Within Quarantine 31.12.10.	Within zoo's collection 31.12.10.
Rāpuļi							
Sarkanausu bruņurupcis <i>Trachemys scripta</i>	–	9				9	–
Vidusāzijas bruņurupcis <i>Testudo horsfieldii</i>	10	4	1		5	8	–
Zaļā iguāna <i>Iguana iguana</i>	–	1				–	1
Putni							
Zivju gārnis <i>Ardea cinerea</i>	–	1				1	–
Baltais stārķis <i>Ciconia ciconia</i>	–	12	3	1		4	4
Paugurknābja gulbis <i>Cygnus olor</i>	1		1			–	–
Lielā gaura <i>Mergus merganser</i>	–	1	1			–	–
Vistu vanags <i>Accipiter gentilis</i>	–	1				–	1
Mazais ērglis <i>Aquila pomarina</i>	–	1	1			–	–
Niedru lija <i>Circus aeruginosus</i>	–	1				1	–
Peļu klijāns <i>Buteo buteo</i>	–	3	1			–	2
Jūras ērglis <i>Haliaeetus albicilla</i>	–	2		1		–	1
Ķīķis <i>Pernis apivorus</i>	–	2	2			–	–
Mednis <i>Tetrao urogallus</i>	–	1	1			–	–
Sudrabkaija <i>Larus argentatus</i>	–	1		1		–	–
Melnkakla gārgale <i>Gavia arctica</i>	–	1	1			–	–
Korella <i>Nymphicus hollandicus</i>	–	1				1	–
Pundurpapagailis <i>Melopsittacus undulatus</i>	–	2	1			1	–
Bikšainais apogs <i>Aegolius funereus</i>	–	1				–	1
Ausainā pūce <i>Asio otus</i>	–	3	2			1	–
Eiropas ūpis <i>Bubo bubo bubo</i>	–	1		1		–	–
Meža pūce <i>Strix aluco</i>	–	6	2	1		1	2
Urālpūce <i>Strix uralensis</i>	–	1				–	1
Zīdītāji							
Ezis <i>Erinaceus europaeus</i>	1	2	2			1	–
Eiropas susliks <i>Spermophilus citellus</i>	1		1			–	–
Parastā vāvere <i>Sciurus vulgaris</i>	–	1		1		–	–
Degu <i>Octodon degus</i>	8		6			2	–
Mājas trusis <i>Oryctolagus cuniculus</i>	3					3	–
Meža sesks <i>Mustela putorius putorius</i>	–	1			1	–	–
Mājas sesks <i>Mustela putorius furo</i>	–	4	1		1	2	–
Amerikas ūdele <i>Mustela vision</i>	–	1	1			–	–
Ūdrs <i>Lutra lutra</i>	–	2				2	–
Ziemeļu lūsis <i>Lynx lynx lynx</i>	–	2				–	2
Stirna <i>Capreolus capreolus</i>	–	2	2			–	–
Ķīnas mundžaks <i>Muntiacus reevesi</i>	–	1			1	–	–